

ଲୋକସଭାରେ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ଜଳ ବିବାଦ (ସଂଶୋଧନ) ବିଲ୍ 2017 ଉପସ୍ଥାପିତ “କ୍ରାନ୍ତିକାରୀ ବିଲ୍” କହିଲେ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ

Posted On: 14 MAR 2017 8:14PM by PIB Bhubaneswar

କେନ୍ଦ୍ର ଜଳସମ୍ପଦ, ନଦୀ ବିକାଶ ଏବଂ ଗଙ୍ଗା ସଂରକ୍ଷଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ସୁଶ୍ରୀ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଆଜି ଲୋକସଭାରେ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ନଦୀ ଜଳ ବିବାଦ(ସଂଶୋଧନ) ବିଧେୟକ - 2017 ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ସମୟରେ ସୁଶ୍ରୀ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ କହିଥିଲେ ଯେ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ନଦୀ ଜଳ ବିବାଦ ସମାଧାନ ଲାଗି ଏହା ଏକ ‘କ୍ରାନ୍ତିକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ’ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବିଲ୍‌ର ମୁଖ୍ୟ ବିଶେଷତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇ ସୁଶ୍ରୀ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହି ବିଲ୍‌ରେ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ଜଳ ବିବାଦ ସମାଧାନ ଲାଗି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରାଧିକରଣ ସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରାଧିକରଣ (ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଖଣ୍ଡପୀଠ)ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଜଣେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଜଣେ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ 6 ଜଣ ସଦସ୍ୟ ରହିପାରିବେ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳର ଅବଧି 5 ବର୍ଷ ରହିବ । 70 ବର୍ଷ ହୋଇଗଲେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ପ୍ରାଧିକରଣର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ରହିପାରିବେ ନାହିଁ । ପ୍ରାଧିକରଣର ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ତଥା ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଜଳ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ସହିତ ସହ-ସମାପ୍ତି ଆଧାରରେ ହେବ । ବୈଷୟିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦେବା ଲାଗି ଆକଳନକାରୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ହିସାବ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ଏମାନେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଜଳ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ସେବାରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବିଶେଷଜ୍ଞ ହୋଇଥିବେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପଦବୀ ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଠାରୁ କମ୍ ହୋଇନଥିବ । ସର୍ବାଧିକ ସାତେ 4 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବିବାଦର ଶୁଣାଣି ଶେଷ କରାଯିବ । ଏ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ପ୍ରାଧିକରଣଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ତୃପ୍ତ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ । ଏ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ କୌଣସି ସରକାରୀ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ ପାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିବ ନାହିଁ ।

ସୁଶ୍ରୀ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ କହିଥିଲେ ଯେ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ଜଳ ବିବାଦ (ସଂଶୋଧନ) ବିଧେୟକ-2017ରେ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ନଦୀ ଜଳ ବିବାଦର ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତୁମାନର ଆଇନଗତ ତଥା ସଂସ୍ଥାଗତ ଡ଼ାଂଚାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରାଯିବା ଲାଗି ଚିନ୍ତା କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ଜଳ ବିବାଦ ମାମଲା ପ୍ରାଧିକରଣକୁ ଶୁଣାଣି ପାଇ ପଠାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଏକ ବିବାଦ ସମାଧାନ ସମିତି ମାଧ୍ୟମରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ଜଳ ବିବାଦର ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥା ଆପୋଷ ଭଙ୍ଗରେ ସମାଧାନ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ମଧ୍ୟ ଉପରୋକ୍ତ ବିଧେୟକରେ ରହିଛି । ଏଥିପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଡ଼ାଂଚାଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ ଯେଉଁଥିରେ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ କରାଯିବ । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ଏକ ସଂସ୍ଥାକୁ ଦେଶର ସମସ୍ତ ନଦୀ ଶଯ୍ୟା ସମ୍ପର୍କରେ ସଠିକ୍ ତଥା ପାରଦର୍ଶୀ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଲାଗି ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯିବ । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ବିଲ୍‌ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି ବୋଲି ଜଳ ସମ୍ପଦ ମନ୍ତ୍ରୀ ସୁଶ୍ରୀ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ କହିଥିଲେ ।

ସୂଚନାଯୋଗ୍ୟ ଯେ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟର ଜଳ ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା କାରଣରୁ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ନଦୀ ଜଳ ବିବାଦ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି । ପୂର୍ବରୁ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ନଦୀ ଜଳ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ-1956 ଭଳି ଆଇନ ରହିଥିଲେ ହେଁ ବିବାଦ ସମାଧାନ ଲାଗି ନ୍ୟାୟିକ ଡ଼ାଂଚା ନିମନ୍ତେ ଏହି ଆଇନରେ କେତେକ ଦୁର୍ବଳତା ରହିଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ନଦୀ ଜଳ ବିବାଦ ନିମନ୍ତେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରାଧିକରଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତୁମାନ ସୁଦ୍ଧା ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ନଦୀ ଜଳ ବିବାଦ ସମାଧାନ ଲାଗି ମୋଟ 8ଟି ପ୍ରାଧିକରଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲେ ହେଁ ମାତ୍ର 3ଟି ପ୍ରାଧିକରଣ ତୃପ୍ତ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି, ଯାହାକୁ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । କାବେରୀ ଏବଂ ରାବୀ-ବ୍ୟାସ ଜଳ ବିବାଦ ପ୍ରାଧିକରଣ ଯଥାକ୍ରମେ 26 ଏବଂ 30 ବର୍ଷ ଧରି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲେ ହେଁ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ସଫଳ ହୋଇନାହାନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବର୍ତ୍ତୁମାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ପ୍ରାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ସମୟସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା କିମ୍ବା ପ୍ରାଧିକରଣର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଥବା ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସର୍ବାଧିକ ଆୟୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଲାଗି କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ପ୍ରାଧିକରଣର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପଦବୀ ଖାଲି ହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ କିମ୍ବା ପ୍ରାଧିକରଣର ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରକାଶିତ କରିବାର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟସୀମା ନାହିଁ । ଏହିସବୁ ଦୁର୍ବଳତା କାରଣରୁ ଜଳ ବିବାଦର ସମାଧାନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେଉଛି ।

